

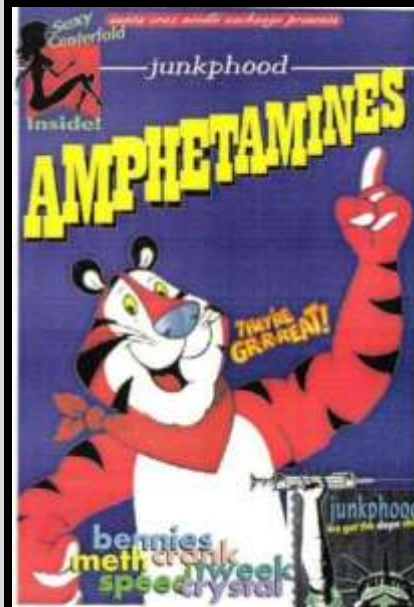

CENTRA VOOR ALCOHOL-EN
ANDERE DRUGPROBLEMEN
LIMBURG vzw

Jong zijn zonder drugs: Geen optie?!

ZWAN1.COM

Op het programma

1. Even voorstellen
2. Fasen en dimensies van druggebruik
3. Wat maakt van bepaalde producten 'drugs of verslavende middelen'?
4. Drugs en de hersenen
5. Iets over
 - Verslaving: echt hardnekkig
 - Automatische processen
 - Van adolescent naar volwassene
6. Preventie, een zaak van iedereen

Even voorstellen

CAD Limburg

Documentatiecentrum

Straathoekwerk

Hulpverlening

CENTRA VOOR ALCOHOL-EN
ANDERE DRUGPROBLEMEN
LIMBURG vzw

Preventie

Stelling

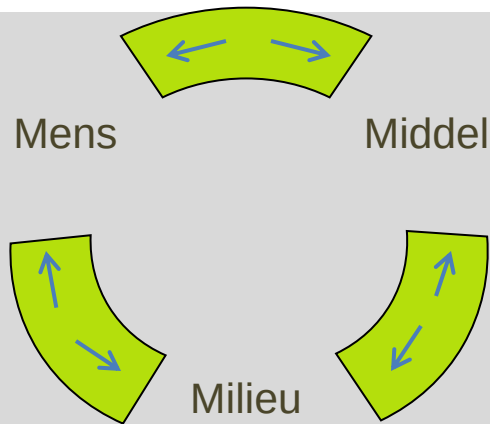
Verslaafd zijn is een groot probleem.

De ontwenningsverschijnselen (lichamelijk en geestelijk) zijn als hel en doen de verslaafde telkens opnieuw hervallen.

Fasen en dimensies Van druggebruik

Dimensies: mens middel milieu

- **Mens**

- Persoonlijkheid
- Leeftijd
- Gemoedstoestand
- Geslacht
- Verwachtingen
- Waarden en normen
- Kwetsbaarheid (psychisch, sociaal, biogenetisch)

- **Middel(en)**

- Aanbod
- Wijze van gebruik
- Hoeveelheid
- Werking en invloed
- Bijproducten

- **Milieu**

fysieke en sociale omgeving van gebruik/niet gebruik

- School, gezin, vrienden
- Belangrijke derden
- Media
- Socio-economische factoren
- Subcultuur

Proces naar verslaving

SOCIAAL GEBRUIK

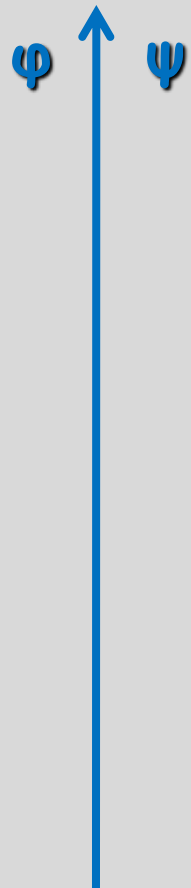
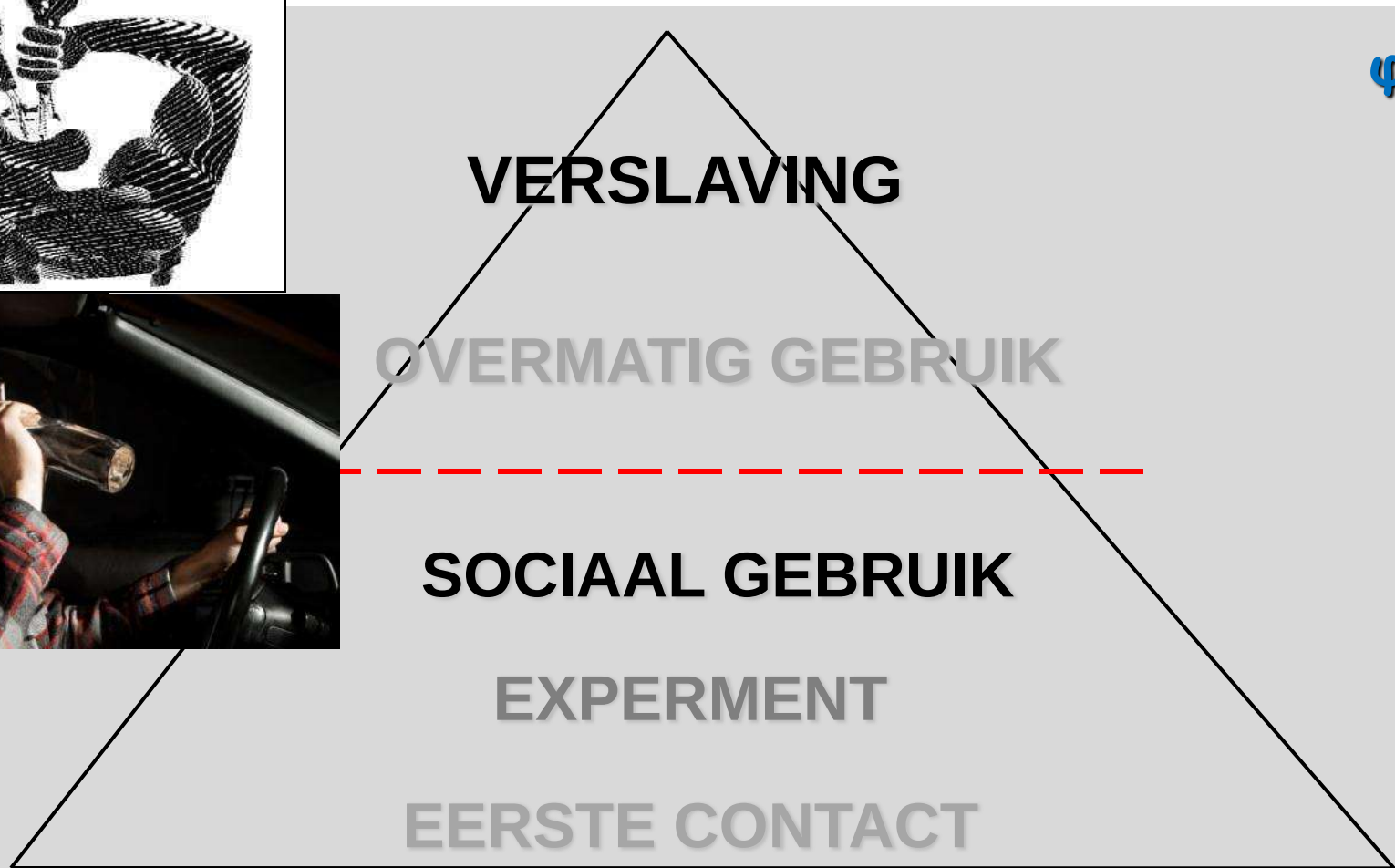
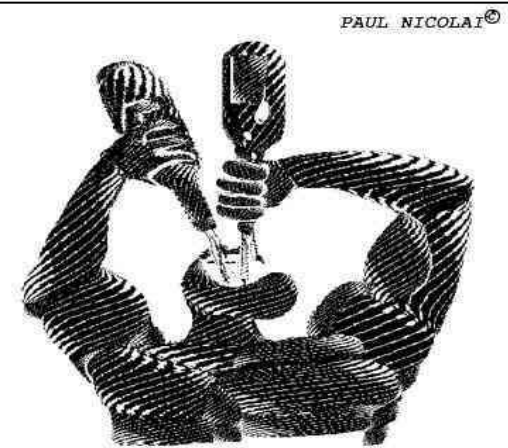
EXPERIMENT

EERSTE CONTACT

Jongeren en hun vrienden

Proces naar verslaving

Verslaafden en hun 'vrienden'

Het verhaal van Grote en Kleine Piet

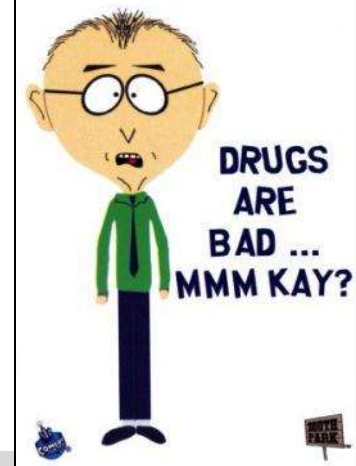
- Je vrienden zijn je 'vrienden' niet
- Luister naar je ouders...
- Zeg op tijd 'Neen'...

De adolescentie

~~Persoonlijkheidsontwikkeling
Grenzen leren kennen
Emotionele ontwikkeling
Zelfontplooiing – Studeren
Experimenteren~~

→ ~~Empathievorming
Loskomen van de ouders
Ontwikkelen van eigen seksualiteit
Sociaal integreren~~

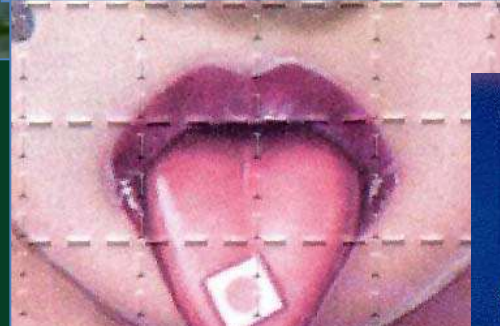

Verslavende stoffen

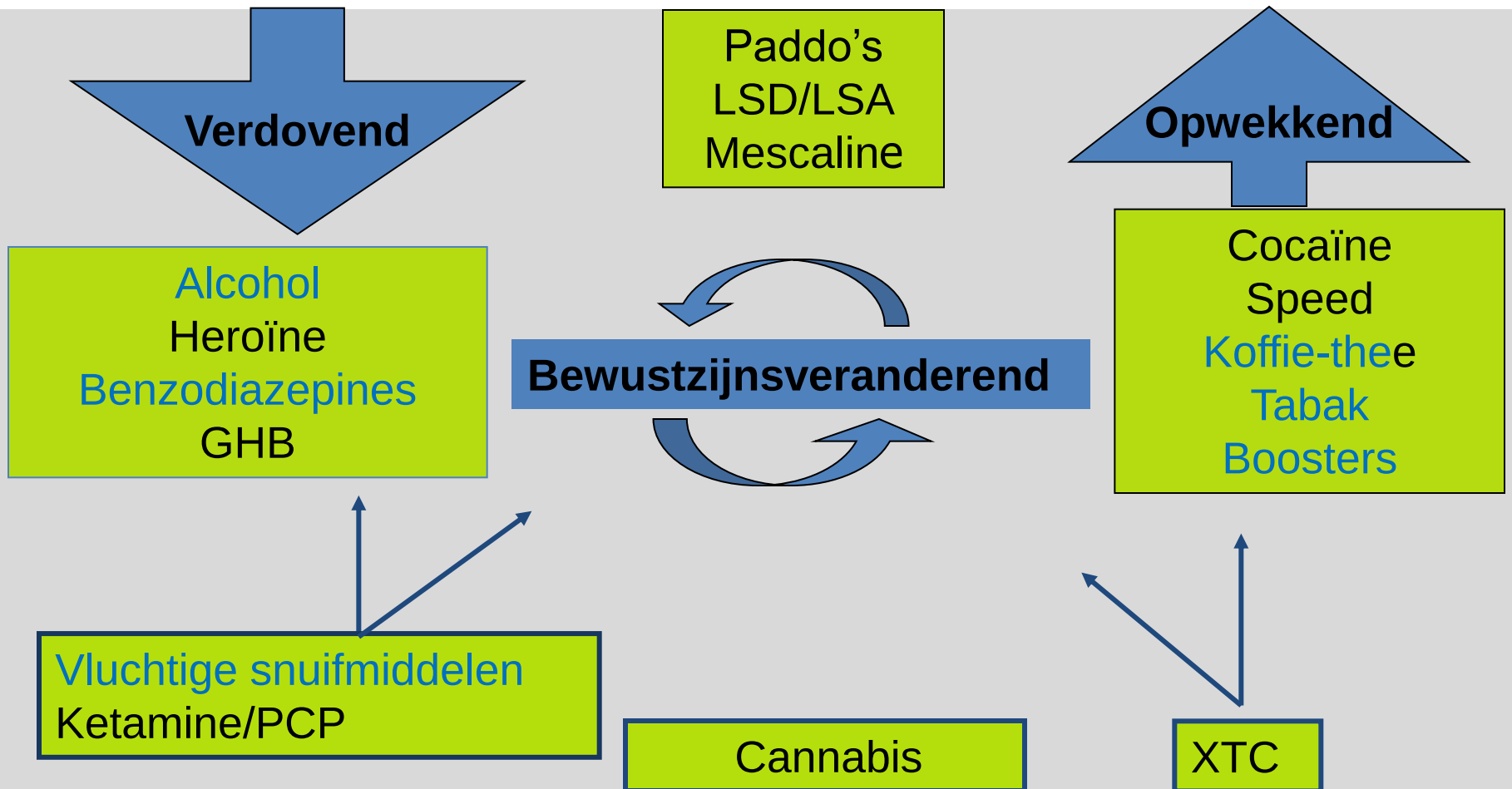
Kenmerken van een verslavende stof

1. Stoffen met een belonend karakter. Het zijn dus stoffen die je een goed/aangenaam gevoel geven (**EUFORIE, ROES, HIGH**).
2. Als je deze stoffen een tijdje regelmatig neemt, dan moet je er voortdurend aan denken. Het laat je niet los, je voelt een sterke, vaak niet te beheersen hunkering naar drugs...naar roes (**CRAVING, TREK, GOESTING**).
3. Het kan gebeuren dat als je die stoffen eenmaal kent dat je er niet meer van af kan blijven (**CONTROLEVERLIES-COMPULSIEF GEBRUIK**).

Verslavende stoffen

Indeling van verslavende stoffen

CORRECT TAALGEBRUIK !!!!

- soft ↔ hard **gebruik**
- legaal ↔ illegaal **juridisch onderscheid** (zegt niets over gezondheidsrisico's)
- klassiek: 'verdovend' – 'stimulerend' – 'bewustzijnsveranderend'
- volgens 'doel'receptor(en) in de hersenen

Casus: Ben, 16 jaar

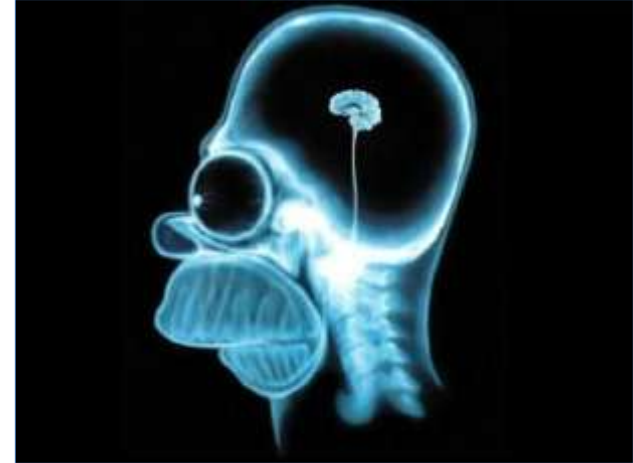
Ben kreeg thuis bezoek van de politie. Een jongen van de jeugdbeweging is opgepakt terwijl hij een joint stond te roken aan de bushalte. Hij heeft ook Ben genoemd als iemand die wel eens een joint rookt.

Er gebeurde ook een huiszoeking.

De ouders van Ben zijn serieus geschrokken.

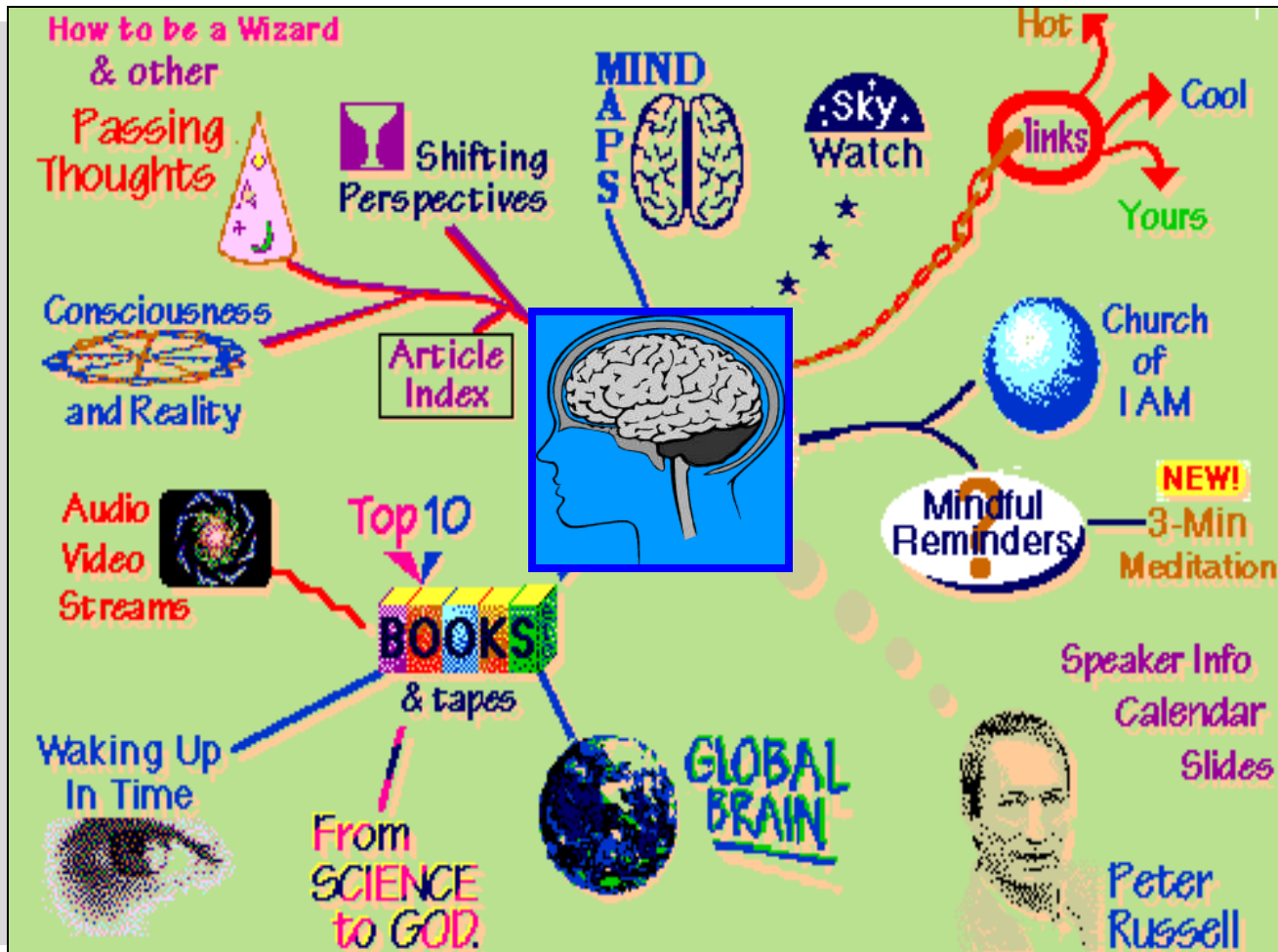
De ouders komen bij jou om raad.

Wat wil je meer weten?

Drugs en de hersenen

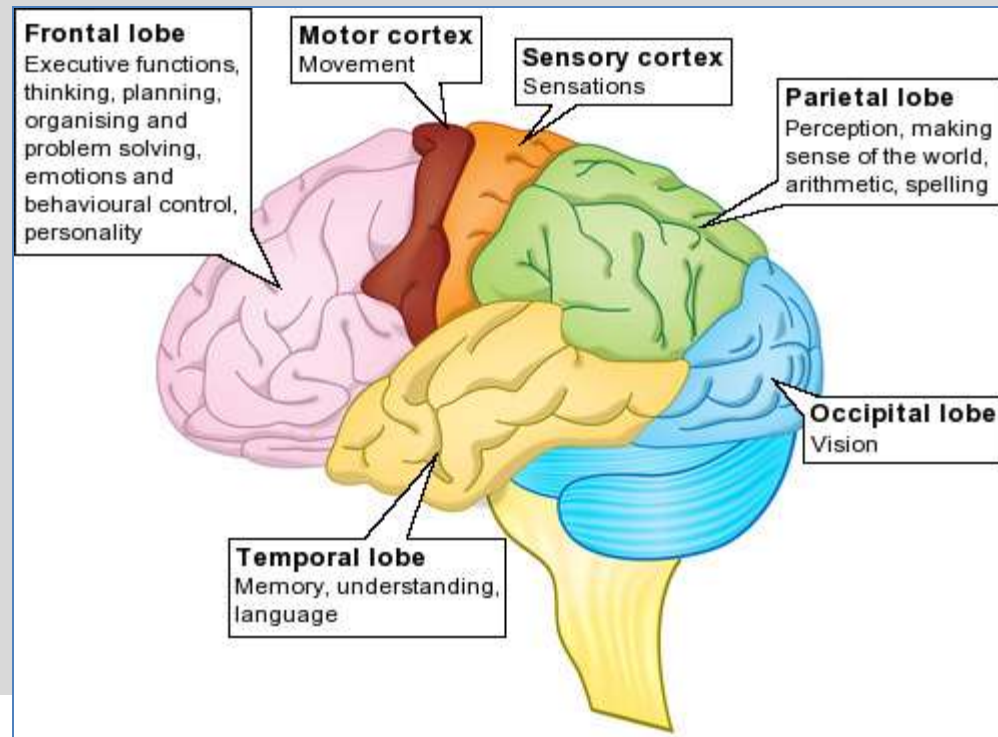
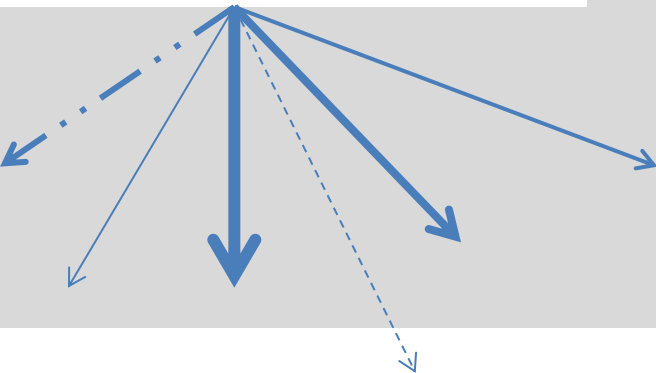
Hoe werken de hersenen?

Hoe werken de hersenen?

Top down controle systeem

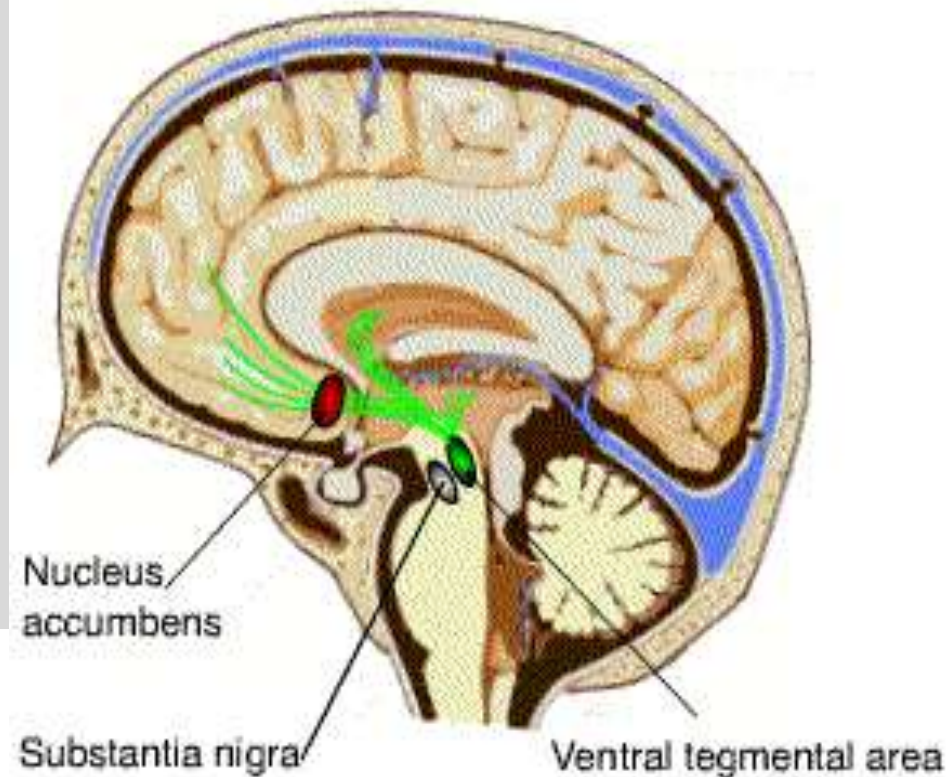

Drugs zijn 'lekker'

'Lekker voelen'
< hersenen

Neveneffecten
< hersenen ('centraal')
< rest van het lichaam
('perifeer')

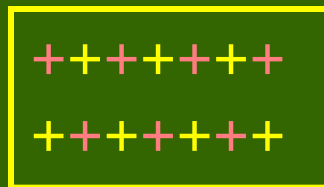
BELONINGSSYSTEEM

CENTRA VOOR ALCOHOL EN
ANDERE DRUGPROBLEMEN
LIMBURG 1201

HET NORMALE BELONINGSSYSTEEM

GEHEUGEN

Voedsel

Sex

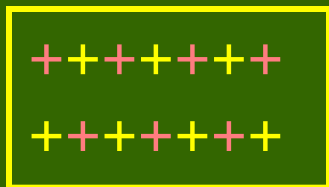
Drank

Vriendschap

MONITOR
CEL

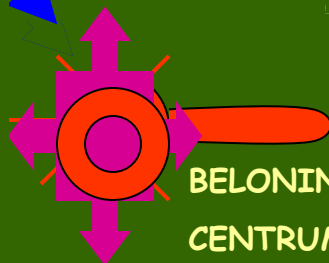
BELONINGS
CENTRUM

DRUGS "GENEZEN" ONTHOUDING

GEHEUGEN

DRUG

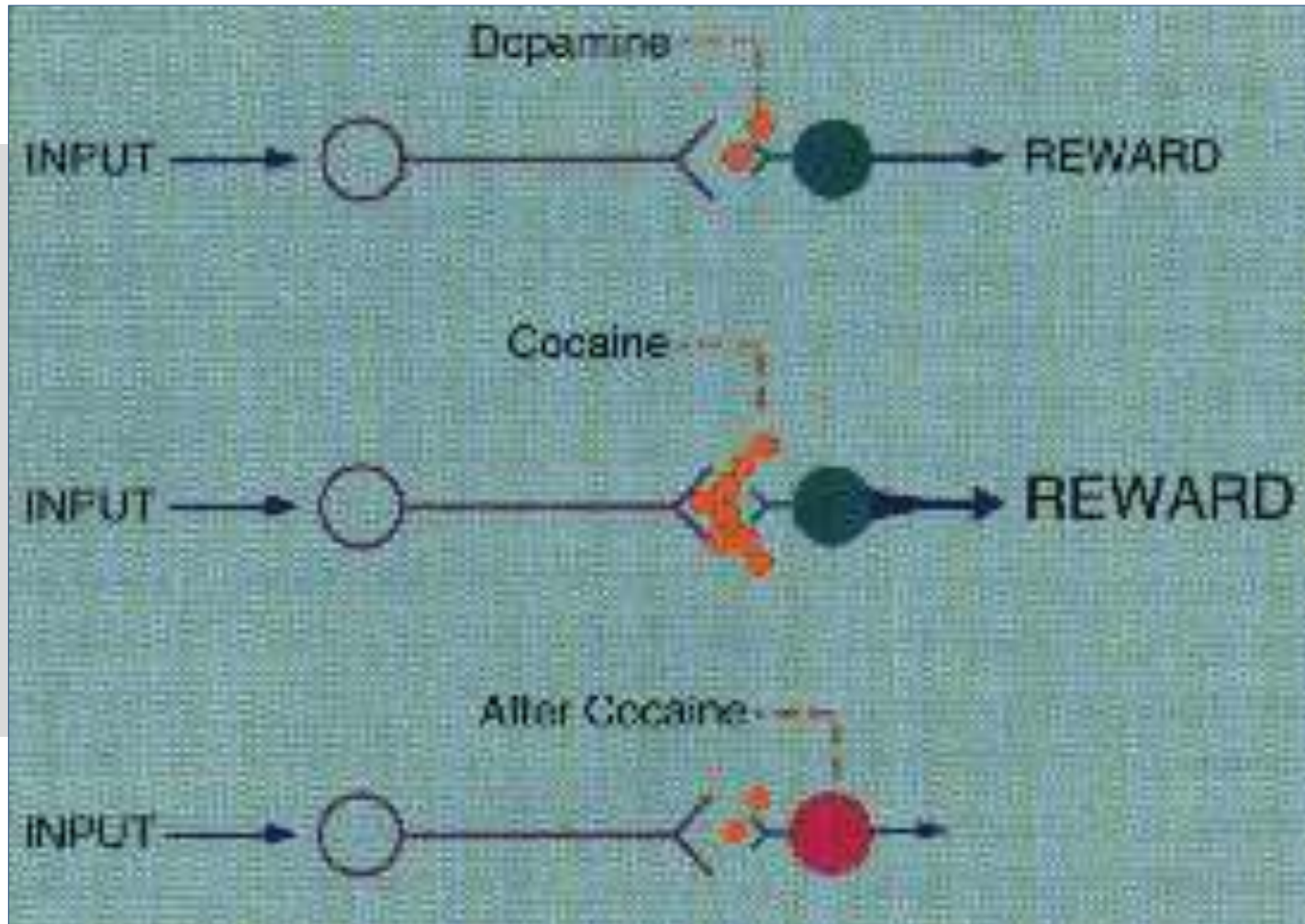

BELONINGS
CENTRUM

Onthouding =
Ontwenning =
Afkick

‘Verkracht beloningssysteem’

‘Verkracht beloningscentrum’

Iets over:

‘Verslaving’: echt hardnekkig

‘Van adolescent naar volwassene’

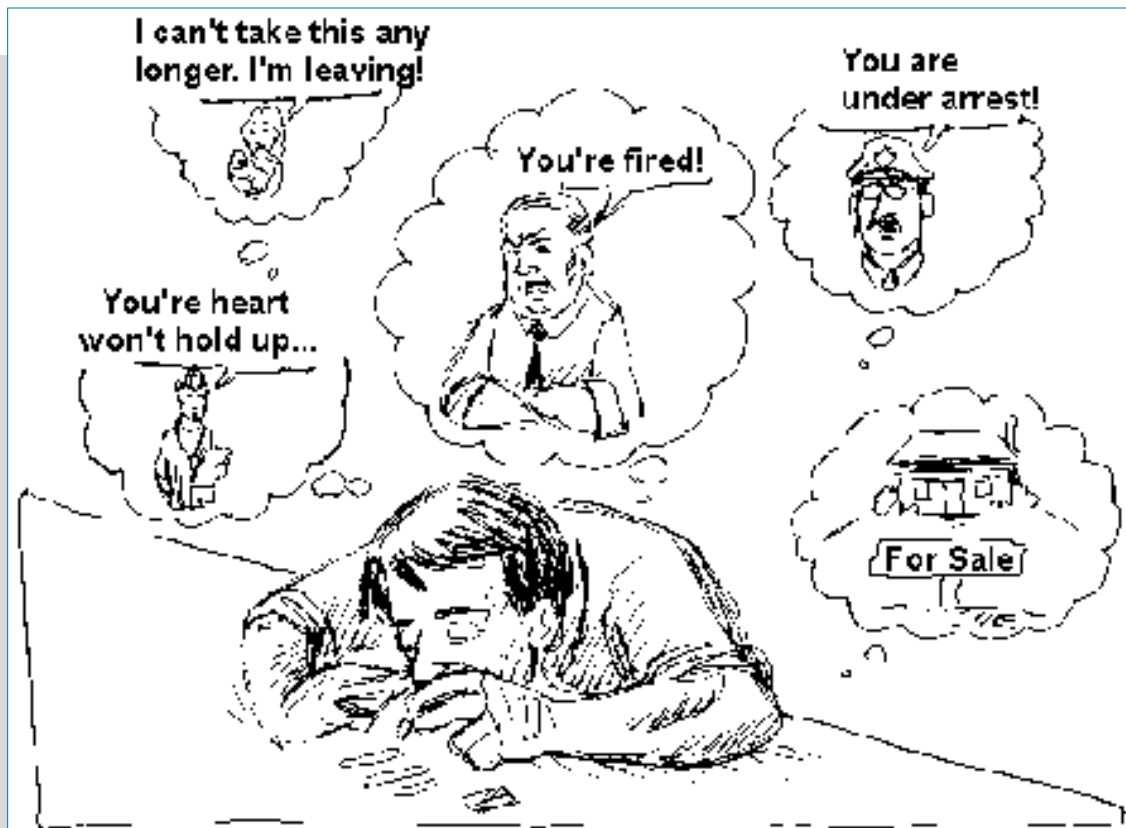
‘Meervoudige druggebruiker’

Verslaving

Is veel meer dan 'opnieuw gebruiken om de afkick/goesting weg te werken'

Verslaving

Geheugen en motivatie onderhouden de verslaving

Leerprocessen spelen een belangrijke rol

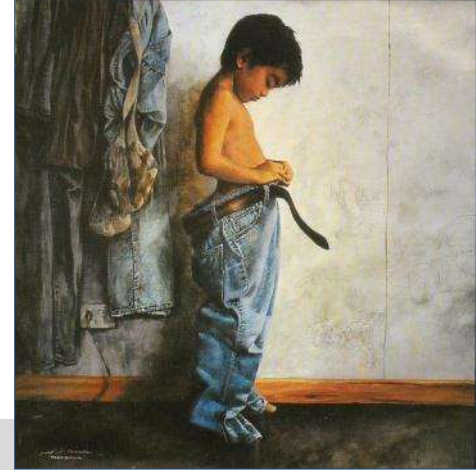
Leerprocessen

Oefening → actieschema
overtraining → nooit meer afgeleerd
‘Automatisch proces’

- Snel
- Moeilijk te stoppen in aanwezigheid van de juiste prikkels
- Kost weinig of geen inspanning
- Kan gebeuren zonder volledig besef van de uitvoerder

Van adolescent naar volwassene

Belangrijke structurele veranderingen in de hersenen

- Geheugen
- Hogere cognitieve functies: beslissingen nemen, impulscontrole, motivatie, keuzes maken, sociale vaardigheden

Verschillende rijpingssnelheden

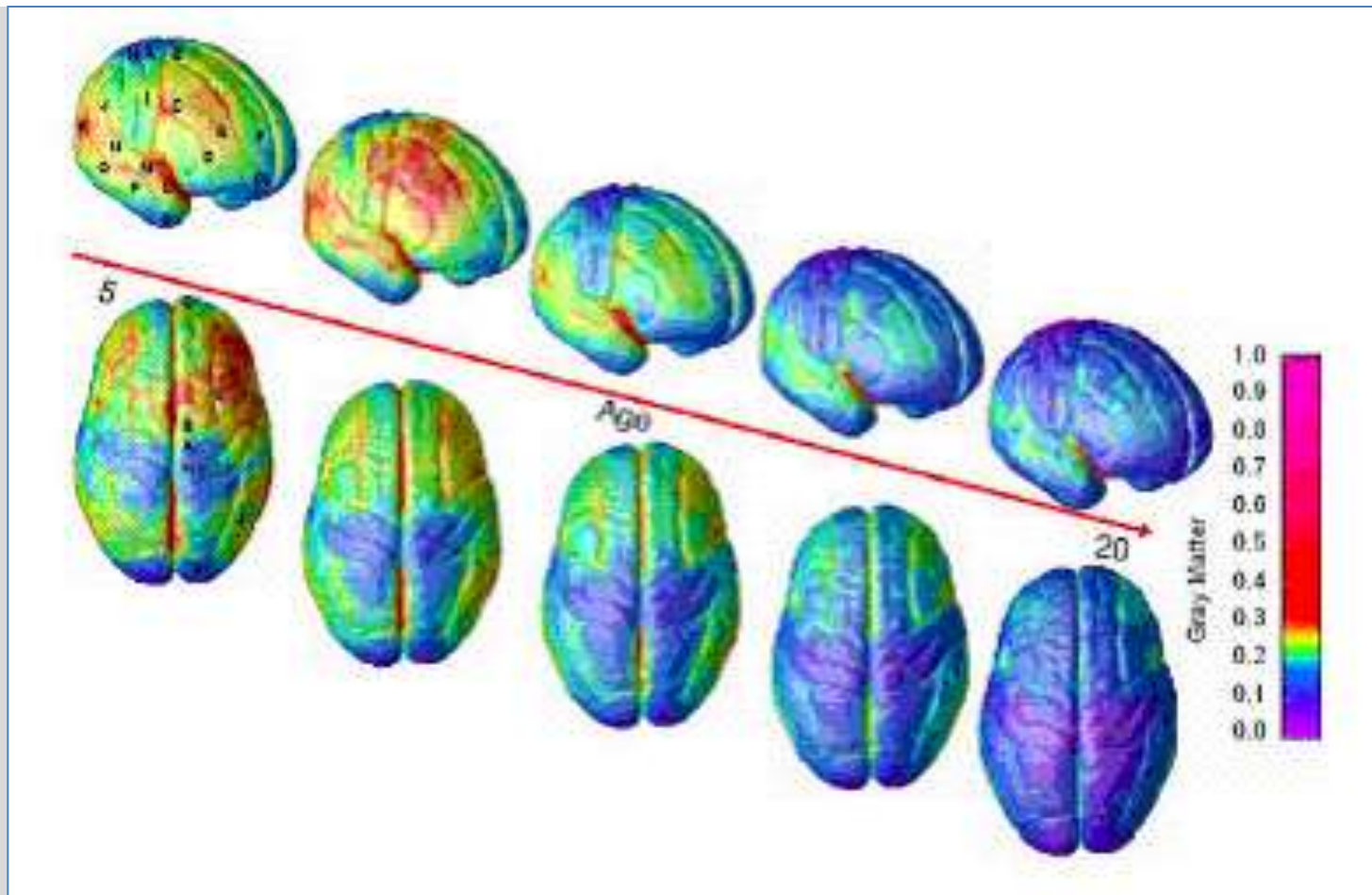
De primitieve, diepgelegen gedeelten van de hersenen rijpen sneller dan de top-down controlesystemen

Verklaring voor het risicovol gedrag van adolescenten

Gevolgen voor de aanpak van jongeren – voor preventie

Rijping van de hersenen

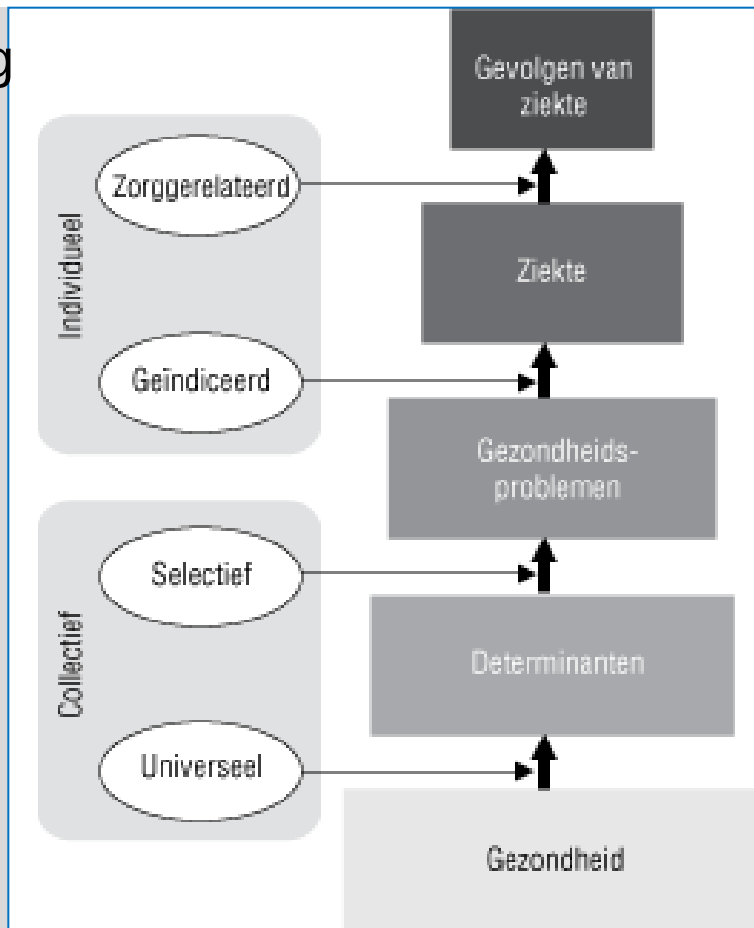
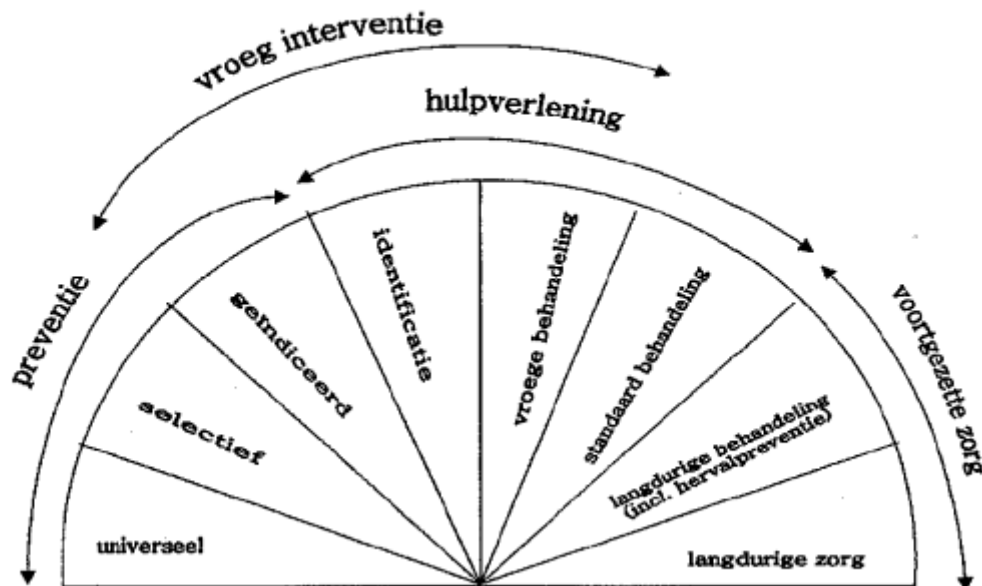
Preventie: een zaak van iedereen...

"Wenselijke preventie omvat de doelbewuste en systematische initiatieven die, in functie van het bevorderen of behouden van het welzijn en de gezondheid van de doelgroep kinderen en jongeren, steeds eerder pogen te anticiperen op risicofactoren, maximaal offensief zijn, een integrale aanpak uitbouwen, op een participatieve manier werken en een democratisch karakter hebben"

Peter Goris & all, De mist klaart op, 2003

Preventie volgens doelgroep

De doelgroep varieert van de gezonde bevolking tot chronisch zieke mensen

Drug- preventie

Effectieve preventie is gebaseerd op een objectieve, theoretische basis en op evidentie met betrekking tot de effectiviteit. Waarden en normen vormen eveneens een noodzakelijke basis → planmatig werken

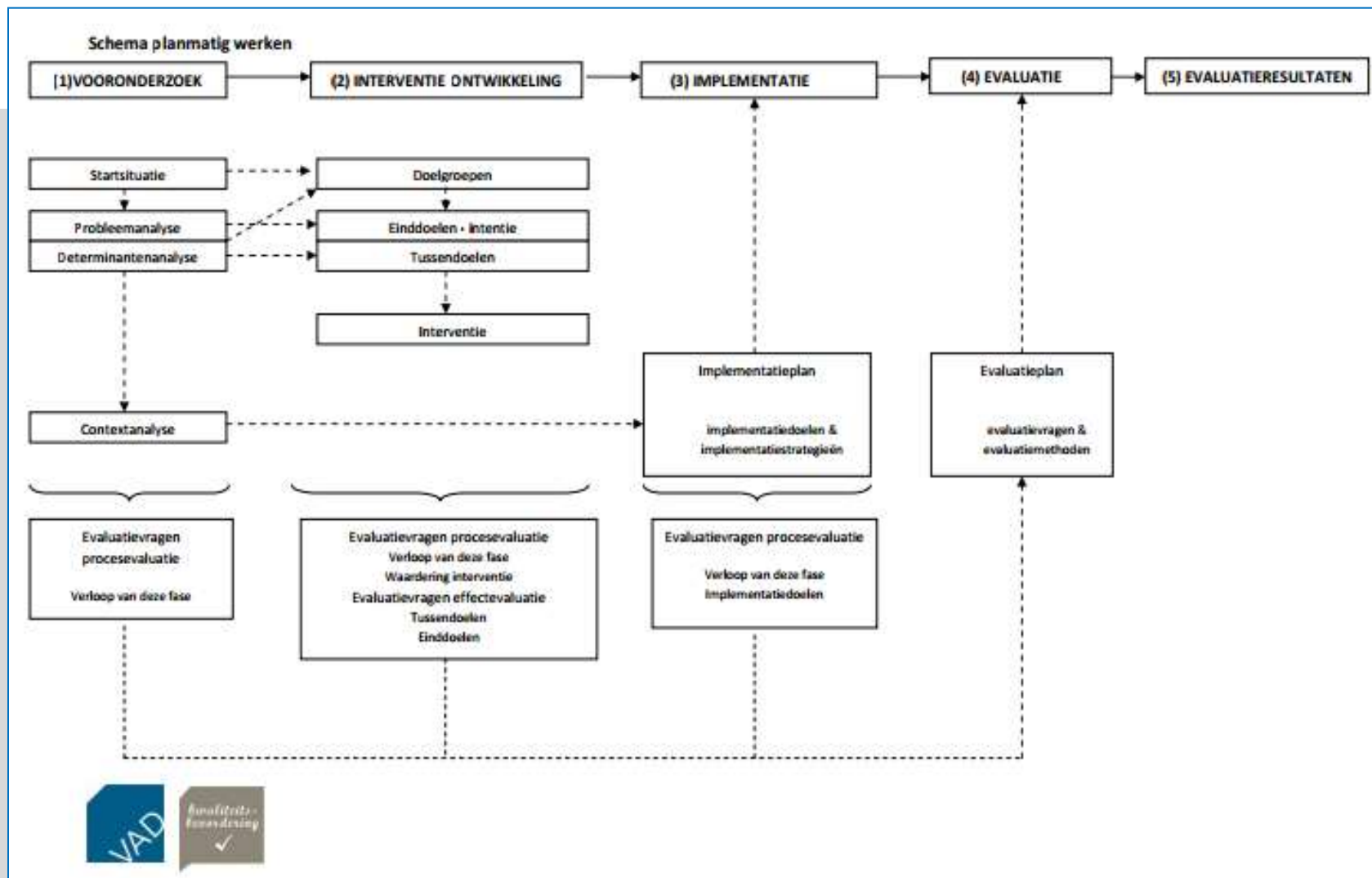
Algemene doelstelling

- problemen t.g.v. middelengebruik voorkomen
- individu én samenleving leren omgaan met middelen
- thema bespreekbaar maken

Doelstellingen

- Niet gebruik aanmoedigen en bestendigen
- Experimenteergedrag uitstellen
- Verantwoordelijk gedrag bevorderen
- Vroegtijdige aanpak stimuleren
- Schade beperken

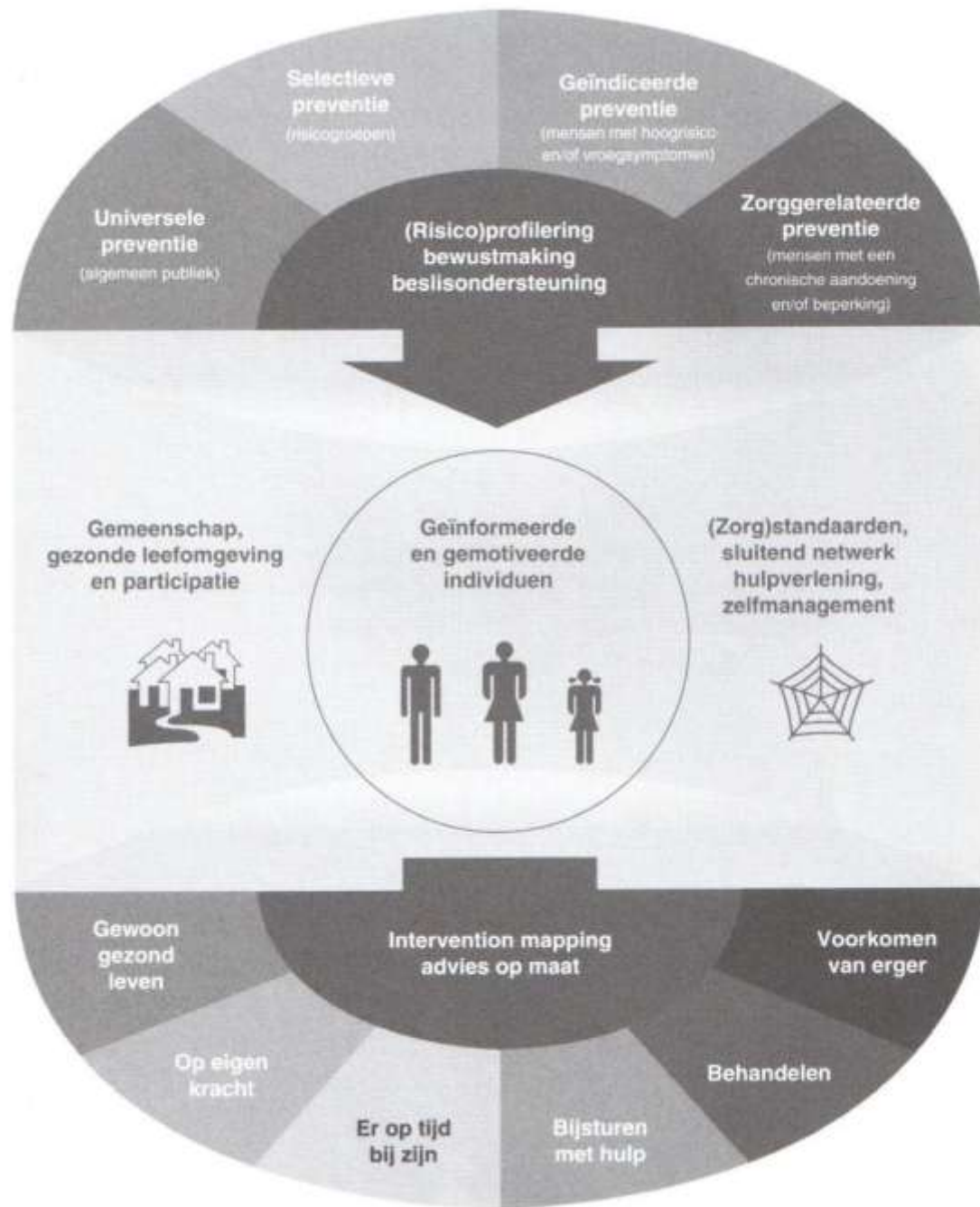
Planmatig werken

Uitgangspunten voor effectieve preventie

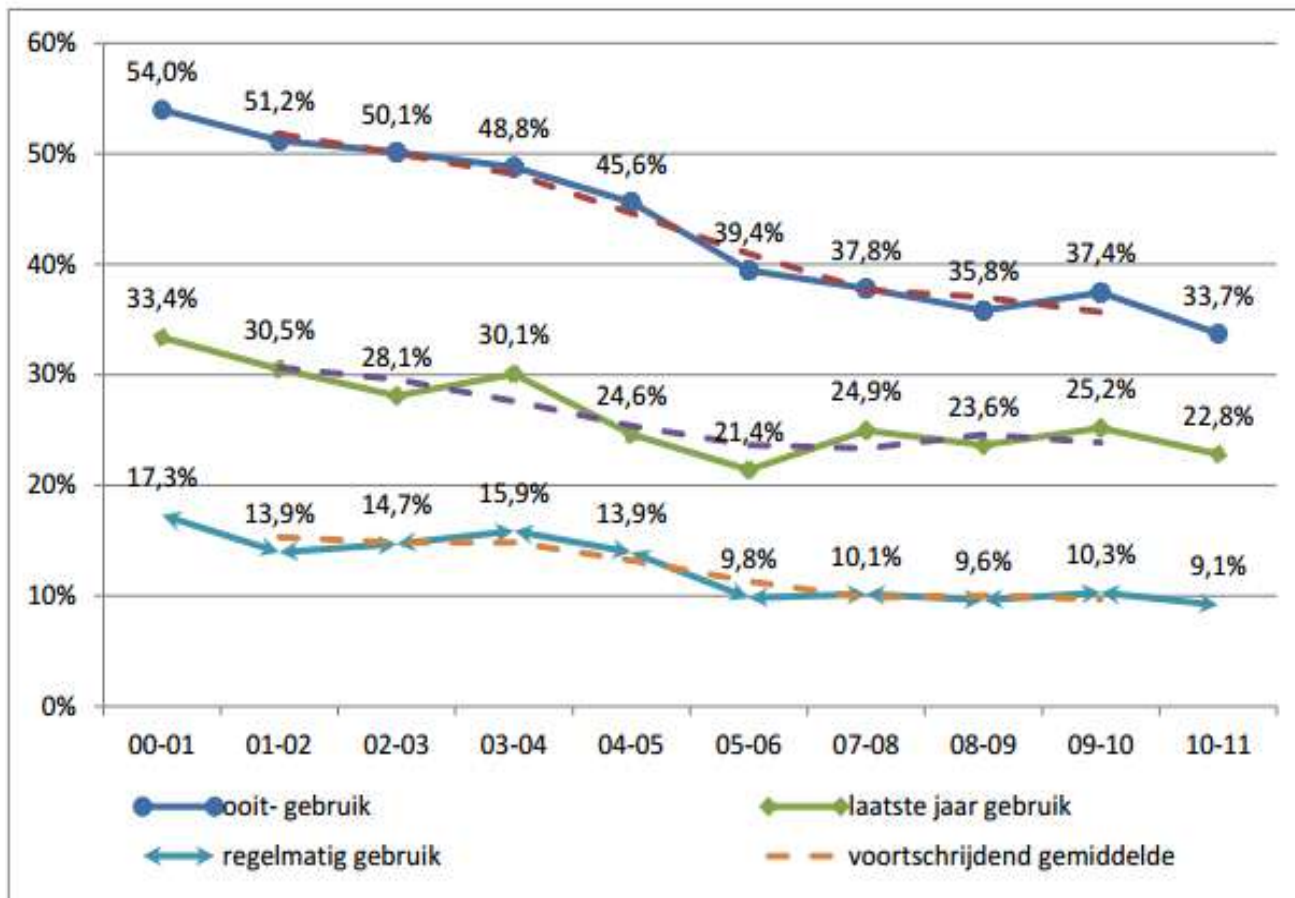
1. Planmatige en continue aanpak
 2. Focus op alle middelen
 3. Persoons- en structuurgericht
 4. Participatief en emancipatorisch
 5. Intersectoraal en lokaal werken
 6. Kenmerken van effectieve programma's
 1. Interactieve programma's (leeftijdsgenoten/peers)
 2. die zich richten op normen (eventueel corrigeren van verkeerde beeldvorming) en
 3. die intenties om niet te gebruiken versterken
 4. waar sociale vaardigheden worden aangeleerd met een informatieve component
 5. waarbij beschermende factoren worden versterkt
- Ingebed in een ruimere community aanpak, waarbij het gezin intensief wordt betrokken.

Het prevent model

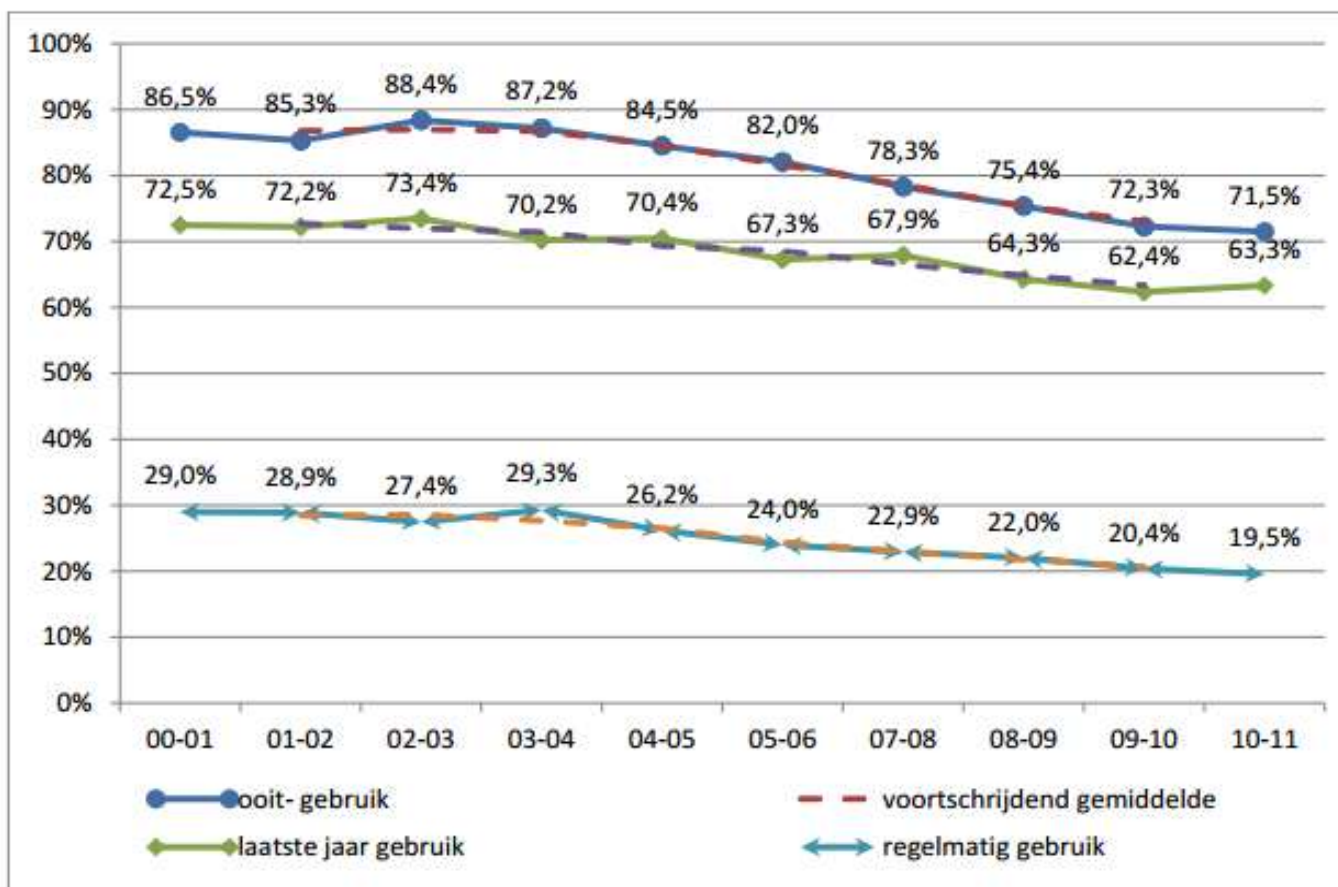
Of preventie werkt

EVOLUTIES

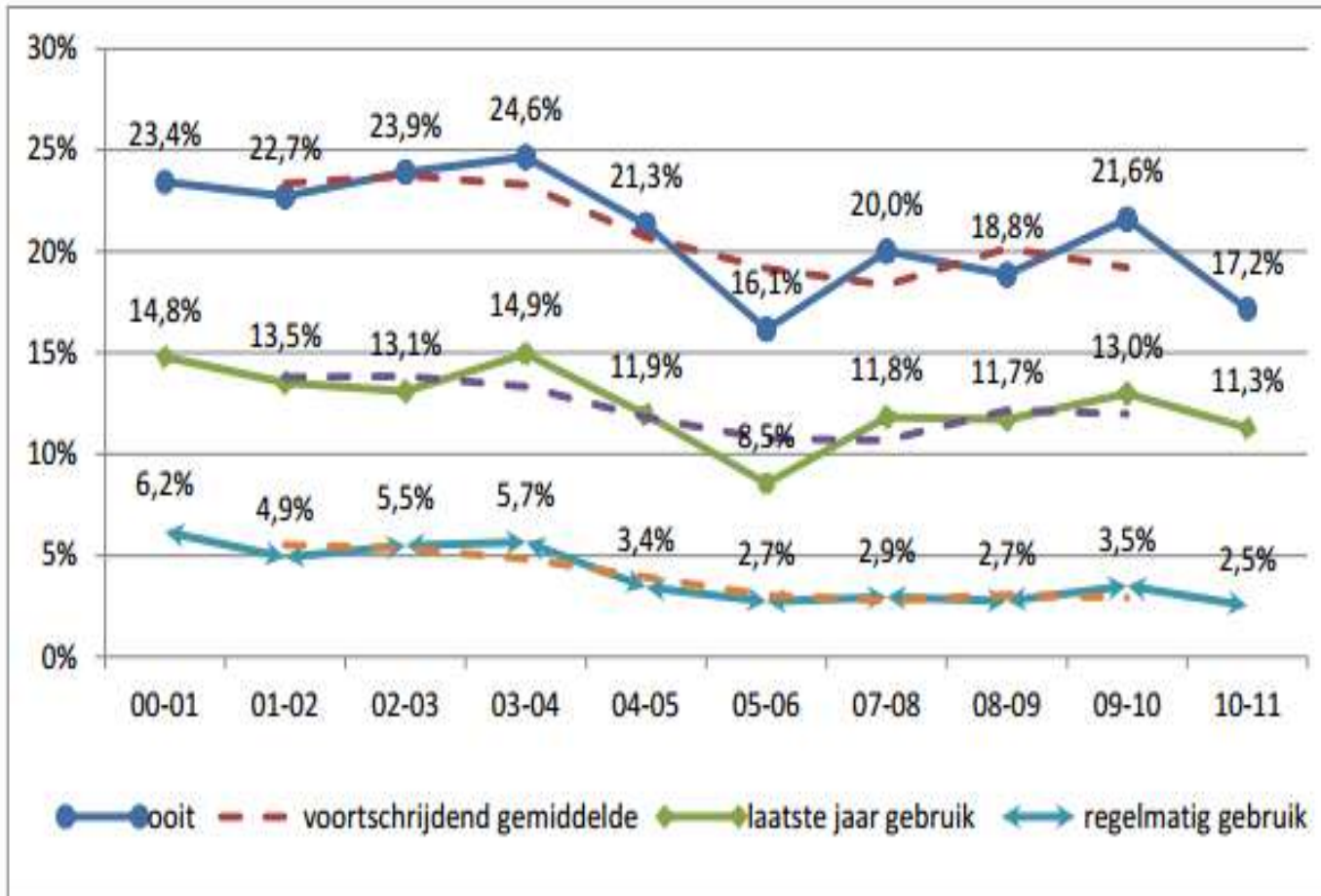
Of preventie werkt

EVOLUTIES

Of preventie werkt

EVOLUTIES

Dank voor uw aandacht

